

Pensjonistforbundets innspill til Dokument 8:96 S (2024-2025), representantforslag fra SV om videre utrulling av tannhelsereformen for hele befolkningen

Tennene er en del av kroppen.

Pensjonistforbundet er enig med representantforslaget om at en tannhelsereform må innebære at den urettferdige ulikheten i tannhelse fjernes, og sikre at prisen for god tannhelse flyttes over fra enkeltpersoner til velferdsstaten. Vi mener at tannhelse må sidestilles med andre helsetjenester, og at utgiftene må inkluderes i egenandelsordningen for offentlige helsetjenester. Tannhelse skaper et unødvendig økonomisk og sosialt skille i Norge i dag og vi ønsker derfor at alle skal ha samme tilgang til tannbehandling uavhengig av alder, geografi og økonomi. Det er viktig at staten etablerer en modell som gir alle en sunn munn- og tannhelse.

Mange eldre slutter å gå til tannlege på grunn av økonomi, og kommunehelsetjenesten har ikke gode nok rutiner eller ressurser til å følge opp de mest sårbare eldre som er underlagt kommunehelsetjenesten jfr. gruppe c i tannhelseloven. Eldre har større risiko for munnhelseproblemer grunnet alder, helseutfordringer, medisinsk behandling, kognitiv svikt og funksjonsnedsettelse. Eldre er bekymret for om de har økonomi til å ivareta egen munnhelse dersom de vil få store og uforutsette tannlegeutgifter. Vi er enig i tannhelseutvalgets vurderinger om at de eldste aldersgruppene på kort sikt vil kunne ha et omfattende behov for tannhelsehjelp som en konsekvens av tidligere tannbehandlingserfaring.

Det er viktig å styrke den offentlige tannhelsetjenestens ansvar for forebygging. Oppsøkende og målrettede tilbud for dem som har særskilt behov. Det er bekymringsfullt når tannhelseutvalget konstaterer at det er mange eldre, med rett til behandling i den offentlige tannhelsetjenesten, som ikke benytter seg av tilbudet eller ikke kjenner til tilbudet. Når dette også er minst kjent blant hjemmeboende med rett til tannhelsetjenester, viser det et stort forbedringspotensial. Mange eldre som mottar hjemmebaserte helsetjenester har store behov for tannbehandling. Oppsøkende tjenester vil sikre tidlig forebygging, redusere behovet for akutt og kostbar behandling, og bidra til bedre livskvalitet for eldre.

Hvis «Bo trygt hjemme reformen» skal lykkes må tannhelsetjenesten samordnes med den øvrige helse- og omsorgstjenesten og at det innføres oppfølgingsrutiner hos hjemmeboende eldre. De politiske ambisjoner må henge sammen, og bygge opp om hverandre for å nå målene som settes.

Pensjonistforbundet har følgende tilbakemeldinger på de konkrete forslagene:

Forslag 1.

Pensjonistforbundet støtter en universell tannhelsetjeneste der alle har rett til nødvendige tannhelsetjenester. Det vil redusere ulikheter i helse, økonomi, tilgjengelighet og flere eldre vil få bedre munnhelse.

Forslag 2.

Pensjonistforbundet mener det er behov for å klargjøre hva som defineres som nødvendig tannbehandling. Dette gir eldre informasjon om hva de kan forvente å få dekket av den offentlige tannhelsetjenesten.

Forslag 3.

Pensjonistforbundet er enig i at alle eldre over 75 år skal ha rett til gratis årlig tannhelsekontroll med forebyggende behandling.

Forslag 4.

Pensjonistforbundet støtter forslaget om å gjøre akutt tannhelsehjelp til en universell rettighet på lik linje med annen helsehjelp. Eldre med tannverk og infeksjoner kan gi alvorlige helseproblemer hvis de ikke behandles raskt.

Forslag 5.

Pensjonistforbundet støtter forslaget om tannhelsetjenester som er en nødvendig del av spesialisthelsehjelp, innlemmes i spesialisthelsetjenesten.

Forslag 7.

Pensjonistforbundet støtter forslaget om å etablere tilskuddsordninger for fylker som prioriterer å bygge ut offentlige tannhelsetjenester.

Forslag 8.

Pensjonistforbundet mener det er viktig at det utarbeides en plan med oppsøkende og oppfølgende tilbud til gruppen eldre, og støtter representantforslaget. I tillegg er det nødvendig med en informasjonsdeling mellom tannhelsetjenesten og helse- og omsorgstjenestene, for å sikre at eldre med omsorgstjenester får nødvendig tannbehandling.

Forslag 9.

Pensjonistforbundet støtter forslaget. Kortere ventetid til tannhelsetjenesten er viktig for eldre som har munnhelseutfordringer. De har behov for rask behandling for å sikre god livskvalitet og helse.

Forslag 10.

Pensjonistforbundet støtter forslaget. Å etablere kontrollmekanismer er viktig for å sikre pris- og kvalitetskontroll av tannhelsetjenesten.